

Вариант Е

github.com/andy489/DEA

Задача 1. Решете задачата на Коши

$$\begin{cases} xy'' = (y' + 3)(1 - x) \\ y(-1) = 2, y'(-1) = -2 \end{cases}$$

Решение:

Уравнението е от втори ред и позволява понижаване на реда, тъй като y не участва в него.

Следователно, нека $z(x) = y'(x) \Rightarrow z'(x) = y''(x)$. Тогава уравнението придобива вида:

$$z' = (z + 3) \cdot \frac{1-x}{x}, \text{ което е уравнение с разделящи се променливи.}$$

1.) Очевидно $z \equiv -3$ е решение.

$$2.) \text{ При } z \neq -3: \frac{dz}{z+3} = \frac{(1-x)dx}{x} \Bigg| \int; \ln|z+3| = \int \frac{1}{x} dx - \int 1 dx = \ln|x| - x + c.$$

$$e^{\ln|z+3|} = e^{\ln|x|-x+c}; \quad |z+3| = e^c \cdot |x| \cdot e^{-x}, \text{ което може да запишем по следния начин:}$$

$z + 3 = c_1 \cdot x \cdot e^{-x}$, където c_1 е произволна константа. По този начин освен че отстраняваме модула, включваме и първото решение от 1.)

$$y' = z = -3 + c_1 x e^{-x} \Bigg| \int;$$

$$\begin{aligned} y(x) &= -3x + c_1 \int x e^{-x} dx = -3x - c_1 \int x e^{-x} d(-x) = -3x - c_1 \int x d e^{-x} = \\ &= -3x - c_1 (x e^{-x} - \int e^{-x} dx) = -3x - c_1 x e^{-x} - c_1 e^{-x} + c_2, \text{ където } c_2 \text{ е произволна} \end{aligned}$$

константа.

Остана само да приложим началните условия, за да намерим константите. За целта трябва да пресметнем: $y'(x) = -3 - c_1 e^{-x} + c_1 x e^{-x} + c_1 e^{-x} = -3 + c_1 x e^{-x}$.

$$y(-1) = 3 + c_1 e - c_1 e + c_2 = 2 \Rightarrow c_2 = -1$$

$$y'(-1) = -3 - c_1 e = -2 \Rightarrow c_1 = -e^{-1}$$

$$\text{Окончателно: } y(x) = -3x + x e^{-x-1} + e^{-x-1} - 1.$$

Задача 2. Решете уравнението

$$x(x+1)y' = 2(x+1)y + x^4$$

Решение:

Изразяваме y' , за да може по-лесно да определим какъв е вида на уравнението.

$$y' = \frac{2}{x} y + \frac{x^3}{x+1}. \text{ Получихме линейно уравнение от първи ред.}$$

$$y(x) = e^{\int a(x) dx} \left(c + \int b(x) e^{-\int a(x) dx} dx \right), \text{ където } a(x) = \frac{2}{x} \text{ и } b(x) = \frac{x^3}{x+1}.$$

$$\begin{aligned} \int a(x) dx &= 2 \ln|x| = \ln x^2; \quad \int b(x) e^{-\ln x^2} dx = \int b(x) x^{-2} dx = \int \frac{x}{x+1} dx = \\ &= \int \frac{x+1-1}{x+1} dx = x - \ln|x+1| \end{aligned}$$

$$\Rightarrow y(x) = e^{\ln x^2} (c + x - \ln|x+1|) = c x^2 + x^3 - x^2 \ln|x+1|.$$